

La perversió del llenguatge

Per desplegar aquesta República acabada de néixer, les paraules les triarem nosaltres

Foto: Ghazaleh Ghazanfari

Les paraules no es poden tancar dins d'una gàbia. Volen soles.
Montserrat Roig

Desinfectar, liquidar, *descabezar*, netejar, femení, esterilitzar, despertar, morir. El llenguatge no és, mai, i menys en política, i menys en moments d'alta tensió, innocent. Els qui ens hi dediquem ja ho sabem, que les entre línies són tant o més importants que allò que diem de forma explícita. Quan Pablo Casado alerta Carles Puigdemont que vagi amb cura, que no acabi com el president Companys, no ho fa per error. Ho fa frivoltzant, però no despistat. Les darreres setmanes ens hem hagut de sentir dir moltes coses. Han parlat de desinfectar els mitjans públics per tancar-los i tornar-los a obrir amb *gent normal*, amb la perversió que amaga aquesta expressió. Ens han dit que ens volien liquidar, i que els líders polítics de l'independentisme no podrien treballar pel país perquè els havien *descabezado*.

Fa temps que el llenguatge polític frega la irresponsabilitat i no ho podem normalitzar ni podem restar-hi importància, perquè en té. No oblidem que no fa gaire Xavier Garcia Albiol parlava de netejar Badalona, i fa encara menys que ell mateix deia que les urnes de l'1-O s'assemblaven

molt al pot de la roba bruta que feia servir la seva dona. Sí, la seva dona. Va voler menystenir la democràcia i va patir la clàssica relliscada masclista dels qui encara viuen en un altre segle. Però no només ell es desemmascara, no. També Joan Coscubiela, davant un acte de suport que li feien els seus, va dir que s'emocionava i li sortia la part femenina. Ja ho sabem, que plorar és de dones, el que no sabíem és que a la política, segons Alejandro Fernández, hem de venir plorats de casa.

Tampoc no em passa per alt que Javier Nart digui que les dones que poden tenir fills *amb tares* s'han d'esterilitzar. O que els independentistes i l'1-O han *despertat* el feixisme. El llenguatge, amb els seus matisos, de nou, fent la feina bruta als qui no s'atreveixen a dir les coses pel seu nom. Sense oblidar-nos, per seguir amb els exemples perversos, dels titulars que generen els assassinats de dones per violència masclista. Les dones no moren, les maten.

El llenguatge, però, pot fer també la feina inversa. I quan la fa, els cou. Per això durant la campanya els feia nosa la paraula llibertat, o fins i tot democràcia, i per això filen tan prim quan parlem de presos polítics -presos de consciència, en volen dir. Alguns ni tan sols poden parlar d'exili o de presidents i consellers fent la seva feina. El llenguatge i els seus matisos, però, també ens poden modificar la nostra visió particular, ens poden fer avançar només amb els mots. I aquesta és una altra forma de llibertat, de sobirania. I, el més important, és una sobirania incontrolable. De la mateixa manera que la perversió del llenguatge pot ser esfereïdora i ens pot commoure a tots, també el llenguatge més quotidià ens pot acostar a la transformació que necessitem, a una revolució potser més petita, però del tot efectiva.

Laura Masvidal, la dona de Quim Forn, ho diu en una carta. Parlem-ne, de la injustícia, parlem dels nostres presos polítics allà on no els volen reconèixer, denunciem sempre que puguem -al forn, a la perruqueria, a l'escola- la infàmia que ens està tocant viure. Fem-ho, perquè, en primer lloc, és la nostra manera de no normalitzar la situació, i en segon lloc, és la força que tenim. El llenguatge ha de ser un aliat, i ha de ser combatiu, i ens ha de fer arribar allà on volem arribar. I no només hem de fer servir el llenguatge, el poder que ens donen les paraules, per la denúncia: també com a autoafirmació.

Davant del Tribunal Suprem, esperant l'Oriol Junqueras, Ruben Wagensberg ens parlava del cas de Taiwan: a penes el reconeixen una vintena de països petitíssims, però ells se senten un estat independent i a efectes pràctics, dins del seu marc mental, funcionen com a tal. El llenguatge com a autoreconeixement: Made in Taiwan. ¿No seria hora, doncs, de començar a parlar de la República, d'aliar-nos amb el llenguatge, i començar a fer-la efectiva anomenant-la?

L'1-O va ser possible gràcies a la força de la gent, i és aquesta gent, fora de les institucions, que farà caminar aquesta República que ens espera. La primera mesura republicana, doncs, podria ser normalitzar-la en el nostre vocabulari. Tal com estem pot semblar una petitesa, però no ho és. Montserrat Roig deia que som una mica com els altres ens veuen, una mica com nosaltres ens mirem, i un bon tros com ens pensem que els altres ens veuen. Si volem que els altres ens reconeguin com a subjecte polític, haurem de començar per creure'ns qui som, la força que tenim, i on podem arribar amb el nostre poder. L'1-O n'és una bona mostra. Que no ens diguin els altres, els qui ens volen menystenir, qui som, què farem i com ho aconseguirem.

Per començar aquesta revolució pacífica -Joan Lluís-Lluís parlava dels matisos que amaguen *pacifisme* i *resistència pacífica*-, per desplegar aquesta República acabada de néixer però ferma, per començar-ho tot, les paraules les triarem nosaltres, i ho farem amb molta cura.